

**บทสรุปผู้บริหาร**  
**การประชุมระดมสมองคณะกรรมการสภามหาวิทยาลัย**  
**ร่วมกับผู้บริหารมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี**  
**(KMUTT Retreat ครั้งที่ 20)**

**วันเสาร์ที่ 24 และวันอาทิตย์ที่ 25 พฤศจิกายน 2555**  
**ณ Imperial Lake View Hotel & Golf Club อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี**

ดร.ทองนิต หนองครก นายสภามหาวิทยาลัย กล่าวเปิดการประชุมว่า การประชุม Retreat ครั้งนี้เป็นครั้งที่ 20 เป็นการประชุมที่เป็นประโยชน์ ประสบความสำเร็จในการทำงานบริหารจัดการมหาวิทยาลัยด้วยดีตลอดมา และมีผู้ทรงคุณวุฒิมาร่วม ขอขอบคุณที่ร่วมมาตั้งแต่ครั้งแรกถึงครั้งนี้ การประชุมในวันนี้ขอให้มีการปรึกษาหารือแสดงความคิดเห็นแบบกันเอง เพื่อประโยชน์ในการระดมสมอง โดยภาคเช้าเป็นเรื่อง Internationalization สอดคล้องกับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของอาเซียน และ Globalization เป็นสิ่งจำเป็นที่ทำงานคนเดียวไม่ได้ และต้องทำให้ก้าวต่อไปได้สูงขึ้นเป็นอันดับ 1 ในอาเซียน และในภาคบ่ายเป็นเรื่อง มจร. ราชบุรี ที่ยังต้องทำต่อเนื่อง ต้องใส่กำลังผลักดันสร้างทีมงานที่เข้มแข็ง เพื่อให้การจัดตั้ง มจร. ราชบุรีสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้

---

**เรื่องที่ 1 ความสำคัญของการพัฒนามหาวิทยาลัยสู่ความเป็นนานาชาติในยุคแห่งการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (โดย รศ.ดร.ศักรินทร์ ภูมิรัตน อธิการบดี)**

---

- 1 มจร. มี **Strategic plan (2012-2016)** ที่ชัดเจนในการผลิตบัณฑิตคุณภาพ มีผลงานวิจัยคุณภาพสูง พัฒนาบุคลากรให้มีความสามารถสูงและเป็นพลเมืองที่ดี พัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพเอื้อต่อการดำเนินงานเพื่อพัฒนามหาวิทยาลัย ผลิตบัณฑิตและมีผลงานมีคุณภาพ แสวงหาเครือข่ายความร่วมมือและใช้ทรัพยากรมีประสิทธิภาพ และพัฒนา มจร. สู่ความเป็นนานาชาติ
- 2 ความคาดหวังของสังคมต่อ มจร. สูงขึ้นทุกวันด้วยผลงานที่ทำให้เห็นความสามารถของ มจร. มากขึ้น มหาวิทยาลัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ในการพัฒนามหาวิทยาลัยสู่ความเป็นนานาชาติ 5 ประการ
  1. เพื่อพัฒนาคุณภาพนักศึกษาให้มีความพร้อมในการเป็นนานาชาติมากขึ้น มีคุณภาพสูงขึ้น บัณฑิต มจร. สามารถประกอบอาชีพที่ไหนก็ได้ในโลก หรือเป็นผู้ที่รู้จักโลก เข้าใจโลก เป็นการเตรียมตัวนักศึกษา พัฒนาคุณภาพนักศึกษาให้ได้มาตรฐานสากล เพื่อช่วยพัฒนาสังคม

2. เพื่อพัฒนาคุณภาพงานวิจัยและการผลิตความรู้ เป็นส่วนสำคัญของการสร้างระบบนวัตกรรม สร้างความรู้ของประเทศ อยากเห็นที่มวิจัย มจร. เป็นส่วนหนึ่งของระบบวิจัยของโลกเพื่อพัฒนาความรู้ที่สำคัญ ไม่สามารถทำเองอย่างโดดเดี่ยวได้ ต้องร่วมกันทำอย่างเป็นระบบทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย เป็นการพัฒนาคุณภาพงานวิจัยให้เข้ามาตรฐานเป็นผลงานวิจัยที่มีประโยชน์ (High Impact Research) ที่มีความหมายต่อสังคมและเศรษฐกิจของประเทศ โดยเป็นการทำความรู้ที่มีความหมายมาก ๆ คนอื่นนำไปต่อยอดได้ เป็น High Citation Index และงานวิจัยคุณภาพที่มีประโยชน์ต่อเศรษฐกิจและสังคมซึ่งเรียกว่า Relevant Excellence
3. เพื่อพัฒนาคุณภาพและเพิ่มความหลากหลายของบุคลากร อาจารย์ต้องมีคุณภาพเป็นมาตรฐาน ผลิตบัณฑิตที่เป็นสากล อาจารย์และบุคลากรก็ต้องเป็นสากล มีคนต่างชาติมาทำงานด้วย หรือบุคลากร มจร. ไปทำงานกับคนอื่น ต้องทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ทั้งในและต่างประเทศ
4. เพื่อพัฒนาระบบคุณภาพ มจร. ทั้งองค์กร ผ่านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เช่น Benchmarking ในระดับสากล เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เกิดการพัฒนา สร้างความเข้มแข็ง มีหลักสูตรที่ทันสมัย มีการสอนภาษาอังกฤษ การพัฒนาคุณภาพบัณฑิต วัดด้วย Publication และมีดีอื่นๆ
5. เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการสร้างสังคมอาเซียน มจร. เป็นมหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและวิจัย ผลิตบัณฑิตสู่สังคมอาเซียนต้องทำอะไร ไม่ได้สร้าง International campus แต่ต้องการสร้างความเป็น internationalization ให้ทั้ง 4 แห่ง (บางมด บางขุนเทียน ราชบุรี และ Bangkok CODE)

---

## เรื่องที่ 2 Strategies, Benefits and Risks for Internationalization of KMUTT

(โดย ผศ.ดร.อนรรฆ ชันธะชณะ ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายกิจการนานาชาติ)

---

- 3 การก้าวสู่ความเป็นนานาชาติหรือสากล (Internationalization) ของ มจร. ตั้งแต่เมื่อเริ่มมีแผนดำเนินงาน มีกิจกรรมค่อนข้างมากเพื่อให้ชาวต่างชาติรู้จัก มจร. นักศึกษา มจร. สามารถใช้ชีวิตกับคนต่างชาติได้ ให้รู้จักเขาและรู้จักเรา โดยเป้าหมายความเป็นนานาชาติหลังจากได้ดำเนินการมาแล้ว 2 ปี ในอีก 5 ปีข้างหน้าถ้าคาดหวังให้ มจร. เข้าสู่ 10 อันดับแรกของมหาวิทยาลัยไทย 50 อันดับแรกของมหาวิทยาลัยในอาเซียน และ 300 อันดับแรกของมหาวิทยาลัยระดับโลก เป้าหมายที่ 6 ก้าวสู่ความเป็นสากลซึ่งมีหลายมิติ จึงต้องเริ่มจากนักศึกษา อาจารย์ บุคลากร ที่มีคุณภาพทัดเทียมอาเซียนและต่างประเทศ พร้อมสู่การแข่งขันในระดับโลก

- 4 ในแผนกลยุทธ์ มจร. ฉบับที่ 11 มจร. ได้กำหนด Vision เป็น World class university มี Mission ที่ส่งเสริมทั้งนักศึกษา ระบบการศึกษา โปรแกรม การประกันคุณภาพ เจ้าหน้าที่ ทั้งองค์กรที่มีความตระหนักด้านความเป็นนานาชาติด้วยกันพร้อมกัน และกำหนด **Core Values** ให้ทำงานด้วยความ เป็นมืออาชีพ มีวิสัยทัศน์กว้าง
- 5 แนวทางความเป็นสากลจำเป็นต้องมีกำลังขับเคลื่อน ต้องมีผู้นำที่ดี ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้และทำงานที่หนักได้ในโลก มีหลักสูตรที่ทันสมัยได้มาตรฐานระดับโลก มีระบบการประกันคุณภาพ ที่ต้องอาศัยกลยุทธ์ 3 ส่วน คือ
1. โครงสร้างพื้นฐาน สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ
  2. การส่งเสริมมาตรฐานระดับสากล ทำให้ มจร. มีความโดดเด่นน่าสนใจในสากล นักศึกษาอยากมาเรียน มจร.
  3. ความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยในต่างประเทศ บันทึกความร่วมมือ (MOU) ที่ มจร. มีความร่วมมือกับองค์กรต่างประเทศมี 230 แห่งทั่วโลก แต่มีกิจกรรมต่อเนื่องเพียง 40 แห่ง ทำอย่างไรให้ต่อเนื่องและมีความยั่งยืนมากกว่าเป็นความตกลงในระดับส่วนบุคคล รวมทั้งมีระบบการจัดการข้อมูลของบันทึกความร่วมมือดังกล่าว
- 6 สิ่งที่ต้องทำ คือ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานภายในมหาวิทยาลัยให้มีความพร้อม สร้างบรรยากาศ ป้าย อาคาร พื้นที่ สิ่งแวดล้อมให้มีความเป็นนานาชาติ การส่งเสริมพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับนักศึกษาไทยและต่างชาติโดยไม่ต้องไปต่างประเทศ การพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ มีระบบติดตามความก้าวหน้าการดำเนินการตามบันทึกความร่วมมือ มีการทำวิจัยร่วม การจัดประชุมวิชาการนานาชาติ เพื่อให้ มจร. เป็นที่รู้จักมากขึ้น
- 7 มจร. ต้องมีการพัฒนาทางกายภาพที่ส่งเสริมความเป็นนานาชาติ เช่น การจัดตั้ง **Office of global initiative** ซึ่งไม่ควรอยู่ที่คณะใดคณะหนึ่ง ปัจจุบันมีหน่วยงานชื่อสำนักงานกิจการนานาชาติที่กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบชัดเจน เห็น **ASEAN policy unit** โดยได้รับความร่วมมือและความช่วยเหลือจากอาจารย์ มจร. กลุ่ม University Intelligent Agency (UIA) และ Stewardship (แบ่งเป็น Mr.China, Mr.Vietnam, Mr.Japan, Mr.Myanmar ฯลฯ) กับศิษย์เก่าที่จบจากต่างประเทศ มีการนำความรู้เรื่องอาเซียนสอนในกลุ่มวิชา **General Education** ทำให้นักศึกษาเข้าใจวัฒนธรรมอาเซียนมากขึ้น ในการประชาสัมพันธ์มหาวิทยาลัย มจร. ได้จัดทำเว็บไซต์ภาษาอังกฤษ มี **Facebook, Twitter, Google** ที่ติดต่อสื่อสารกับนักศึกษาได้
- 8 มจร. ได้จัดการทดสอบวัดความรู้ภาษาอังกฤษในการทำงานของบุคลากร ผลการทดสอบยังไม่สูง และ ตำแหน่งยิ่งสูงยิ่งผ่านน้อย ส่วนนักศึกษา มีการทดสอบเฉพาะกลุ่มตามมาตรฐานการทดสอบภาษาอังกฤษของวิศวกรและนักเทคโนโลยีในประเทศไทย ผลปรากฏว่าปริญญาดรหลักสูตรปกติมี

ค่าเฉลี่ย 2.22 ปริญาตรีหลักสูตรนานาชาติมีคะแนนสูงขึ้น 3.64 และปริญาโท 2.55 ซึ่งยังต่ำอยู่ จำเป็นต้องจัดให้มีการเรียนเสริมภาษาอังกฤษและเพิ่มกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องมากขึ้น

- 9 การส่งเสริมมาตรฐานความเป็นนานาชาติให้สูงขึ้น ต้องดึงดูดคนต่างชาติทั้งนักศึกษาและผู้เชี่ยวชาญ เพื่อเพิ่มจำนวนนักศึกษาและผู้เชี่ยวชาญต่างชาติ ให้ทุนการศึกษา สนับสนุนค่าใช้จ่ายบางส่วนในการไปดูงาน การทำวิจัยร่วมกับต่างชาติ จัดโครงการการรับนักศึกษาต่างชาติเรียนหนึ่งภาคการศึกษาที่ มจร. มีอาจารย์เป็นพี่เลี้ยงคล้ายค่ายวิชาการและวัฒนธรรม จัดประชุมวิชาการระดับนานาชาติโดยคณะและระดับมหาวิทยาลัย จัดกิจกรรมนอกห้องเรียน และมีห้องสมุดมีพื้นที่ส่งเสริมการเรียนรู้
- 10 ความเป็นนานาชาติเกิดจากหลายๆ ส่วนตั้งแต่ระดับบนถึงล่าง ประสานให้คณะจัดทำแผนความเป็นนานาชาติเพื่อเสนอสภาวิชาการต่อไป

**ประเด็นความคิดเห็นจากที่ประชุมเรื่อง “Strategies, Benefits and Risks for Internationalization of KMUTT”**

- 11 คณะเป็นผู้ดำเนินการด้านความเป็นนานาชาติเป็นส่วนใหญ่ มหาวิทยาลัยและคณะควรประสานร่วมมือกัน เพราะความเป็นนานาชาติเป็นงานที่ใช้เงิน ไม่ควรลองผิดลองถูก ให้จัดประโยชน์ตามลำดับก่อนหลัง ศึกษากรณีตัวอย่างจากบัณฑิตวิทยาลัยร่วมด้านพลังงานและสิ่งแวดล้อม และ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ
- 12 นักศึกษาต่างชาติส่วนใหญ่มาประเทศไทยเพื่อเรียนภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏจึงมีนักศึกษาต่างชาติมากที่สุดในกลุ่มมหาวิทยาลัยของรัฐ เพราะมาเรียนภาษา ค่าเรียนไม่แพง และชอบประเทศไทย โดยมีเป้าหมายเพื่อเป็นล่าม หรือทำธุรกิจกับคนไทย หรือมาเรียนชั่วคราวเพื่อรอเดินทางไปอีกประเทศหนึ่ง แต่การเรียนด้านเทคโนโลยียังมีน้อย จึงขอให้ มจร. กำหนดเป้าหมายว่าต้องมาเรียน มจร. เพราะอะไร มีดีด้านใด และไม่เห็นด้วยที่แต่ละคณะจะทำแผนความเป็นนานาชาติของตัวเอง ขอให้ตกผลึกในภาพรวมว่า มจร. มีเทคโนโลยีดีหรือมีดีด้านใดที่ทำให้นักศึกษาต่างชาติต้องมาเรียนที่ มจร.
- 13 ทศนคติในความเป็นนานาชาติเป็นเรื่องสำคัญ ความเป็นนานาชาติของ มจร. อาจหมายถึงชาวต่างชาติประเทศใดก็ได้ที่ไม่ใช่คนไทย มจร. ต้องสร้างบรรยากาศสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการใช้ภาษาอังกฤษให้เป็นเรื่องธรรมดา ไม่ต้องเสียเวลากับการใช้ภาษาในอาเซียน มีการจัดทำเอกสารป้ายบอกทาง ระบบต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยเป็นสองภาษา

- 14 ความเป็นนานาชาติไม่ใช่การรู้ภาษาต่างประเทศอย่างเดียว เพราะภาษามีความสำคัญเฉพาะกลุ่มที่ต้องนำไปใช้ และเป็นทักษะที่ลืมได้ถ้าไม่มีการใช้ จะฝึกภาษาก็ได้แต่ไม่ต้องเน้นมาก เพียงแค่สื่อสารกันรู้เรื่องเข้าใจก็พอ สิ่งที่เราควรเห็นคือการให้ข้อมูลให้ความรู้ความหลากหลายทางวัฒนธรรม ให้เห็นคุณค่าความดีงามของวัฒนธรรมตามที่ UNESCO กำหนดเรื่อง **learning to live together** เพราะโลกปัจจุบันคือความสามารถในการอยู่ร่วมกันกับวัฒนธรรมอื่นโดยสันติ ฟังพากัน เป็นปรัชญาการอยู่ร่วมกัน เป็นการดำรงไว้ซึ่งมนุษยชาติและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนการสร้างค่านิยมความเป็นสากลในด้านอื่นๆ ที่นานาชาติยอมรับ เช่น การตรงต่อเวลา การไม่ใช้เครื่องมือสื่อสารระหว่างเรียน เรื่อง Plagiarism การจัดกิจกรรมที่ไม่รบกวนผู้อื่น การปรับตัวให้เข้ากับพหุวัฒนธรรมนี้ เป็นสิ่งจำเป็นต้องทำและทำให้ดี ซึ่งจะทำให้สามารถทำงานที่ไหนก็ได้ในโลก
- 15 มจร. ต้องหาจุดเด่นด้านวิชาการแล้วสร้างความร่วมมืออย่างแน่นแฟ้นกับมหาวิทยาลัยหรือสถาบันวิจัยบางแห่งที่ได้ทำบันทึกความร่วมมือกัน โดยแลกเปลี่ยนหลักสูตร มีกิจกรรมร่วมกัน มีการคัดเลือก/แลกเปลี่ยนนักศึกษา เพิ่มนักวิจัยหลังปริญญาเอก การได้คนจากหลายแห่งมาทำงานร่วมกัน เป็นเครือข่าย **Public private participation** ไม่ต้องทำเองทุกอย่าง และสามารถลดค่าใช้จ่ายได้มาก
- 16 อัตราการเกิดของคนไทยลดลง ประเทศไทยต้องนำคนเก่งจากประเทศเพื่อนบ้านและเอเชียตะวันออกเฉียงเพราะมีพลเมืองจำนวนมาก มีเด็กมาก ด้อยโอกาส ให้มาเรียนหนังสือ/มาช่วยประเทศไทย คนไทยต้องสื่อสารกับเขาได้โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ ต้องเข้าใจคนในองค์กรที่เป็นพหุวัฒนธรรม ศาสนา ความเชื่อ องค์กรความรู้ให้มากขึ้นทั้งในรูปแบบของ **Excellence model, Elite model, หรือ Mass model** เพื่อพัฒนาประเทศด้านเศรษฐกิจสังคม โดยที่ไม่ขัดแย้งกัน
- 17 การมีความเป็นกลางและนานาชาติ ต้องไม่มองว่าคนไทยเก่งอย่างเดียว การบริหารความเป็นนานาชาติ ให้มองเป็นกลุ่ม แบ่งประเภท แบ่งกิจกรรม จัดยุทธศาสตร์ร่วมกัน จะได้รู้แหล่งทรัพยากร เช่น ประเทศที่เจริญกว่าประเทศไทย ให้ไปขอทุนเพื่อไปศึกษาต่อ ถ้าเป็นประเทศในระดับเดียวกัน ใช้กิจกรรมแลกเปลี่ยนอาจารย์นักศึกษา ส่วนกลุ่มประเทศที่ต้องการความช่วยเหลือเปิดโอกาสโดยให้ทุนการศึกษากับนักศึกษา มาเรียนที่ประเทศไทย
- 18 พม่าศึกษา (**Burmese desk**) เป็นเรื่องที่ มจร. ให้ความสำคัญโดยได้มีส่วนร่วมในงานนโยบายด้านพลังงาน วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการศึกษากับพม่า มีกลุ่มอาจารย์ มจร. ที่ร่วมงานกับ สวทช. จัดทำ Krabi Initiatives และ ASEAN Study นอกจากนี้ ได้เดินทางไปประเทศพม่าเพื่อสร้างความเข้าใจกับสถาบันอุดมศึกษาของพม่า โดยไปเยี่ยมมหาวิทยาลัยพม่า 6 แห่งหลักที่อยู่ในช่วงเปลี่ยนแปลง ได้รับการต้อนรับดีมาก ทำให้เข้าใจพม่าเพิ่มมากขึ้นด้วย ผลจากการปิดประเทศ การทำสงคราม ทำให้ไม่พัฒนาเท่าที่ควร ระดับโรงเรียนมีการสอนแค่ 10 ปี ระดับปริญญา

ตรี 4 ปี กำลังเปลี่ยนเป็นปริญญาตรี 6 ปี มีความต้องการแลกเปลี่ยนนักศึกษาและบุคลากรกับประเทศ ไทย ภาษาอังกฤษของคนพม่าไม่ดีนอกจากคนสูงวัย การศึกษาในคณะวิศวกรรมศาสตร์เป็นที่นิยมอันดับ สองรองจากคณะแพทยศาสตร์ ค่ะเนนสอบค่อนข้างสูงเพราะนักศึกษาเป็นเด็กที่เรียนมัธยมปลาย ค่อนข้างดี การบริหารของมหาวิทยาลัยเป็นการบริหารแบบรวมศูนย์จากรัฐบาลโดยรัฐบาลจะคัดเลือก และรับนักศึกษาให้ การศึกษาต่อหรือเดินทางไปต่างประเทศต้องให้คณะรัฐมนตรีเป็นผู้อนุมัติ ส่วนชื่อ ประเทศเป็นเรื่องละเอียดอ่อน Myanmar เป็นชื่อประเทศที่ครอบคลุมแสดงถึงคนทุกกลุ่ม แต่ Burma เป็นเพียงคนเผ่าเดียว ฝ่ายค้านหรือฝ่ายอนุรักษ์นิยมมีแนวโน้มจะกลับมาใช้ชื่อเดิม จึงต้องระวังว่าคุย กับใคร

- 19 การศึกษาประวัติศาสตร์วัฒนธรรมพม่าเป็นเรื่องสำคัญ มีคนศึกษาไว้มาก ควรเชิญมาบรรยาย ให้ความรู้และใช้ประโยชน์ เมื่อพม่าเปิดประเทศ เมืองทวายจะสำคัญมาก เพราะมีการพัฒนา อุตสาหกรรม มีท่าเรือน้ำลึกและการขนส่ง ผลกระทบที่เห็นชัดคือ การย้ายคนและชุมชนจำนวนมาก มีปัญหาด้านชนชาติและท้องถิ่น การตั้งถิ่นฐาน แรงงานพม่าในประเทศไทยหลายล้านคนที่ฝึกเรื่อง การก่อสร้างแล้วจะกลับประเทศ จะทำอย่างไร ขณะนี้ ประเทศพม่าเป็นประเทศที่ทั่วโลกให้ความสนใจ รวมถึง Stockholm Environmental Institute ที่จะเข้าไปพม่าเพื่อช่วยเหลือด้านพลังงานสิ่งแวดล้อม ญี่ปุ่นเข้าไปในเขตเศรษฐกิจช่วยด้านท่าเรือและเขตนิคมอุตสาหกรรม ซึ่งพม่าต้องการให้ประเทศอื่นเข้าไปทดแทนอิทธิพลของจีน
- 20 พมามองหาเพื่อน ต้องการความช่วยเหลือจากไทย จึงเป็นโอกาสที่ไทยจะเข้าไปร่วมเพื่อช่วยพัฒนา ซึ่งเท่ากับไทยได้พัฒนาตนเองด้วย การไปช่วยเหลือต้องมีทุน ต้องมีแผนและแนวทางดำเนินการที่ ชัดเจน การศึกษาที่เข้าไปก็ต้องเป็นการให้ความช่วยเหลือและมีความเข้าใจ มจร. อาจมีส่วนร่วมโดย ใช้ราชบุรีเป็นหลัก อาจตั้งแหล่งศึกษาเชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมพม่า ต้องจูงใจให้นานาชาติเข้าพม่า โดยผ่านประเทศไทย
- 21 ขอให้ มจร. จัดตั้งโครงการ **Burmese desk** เพื่อศึกษาวิจัยเรื่องพม่าศึกษา อาจจัดประชุมระดม สมอง จัดทำเว็บไซต์เนื้อหาเรื่องพม่าศึกษาให้สมบูรณ์ มีการแบ่งปันข้อมูล เข้าถึงได้และสรุปกิจกรรม รายงานให้สภามหาวิทยาลัยทราบ (ผศ.ดร.พงษ์ชัย อธิคมรัตนกุล ได้นำร่องจัดทำเว็บศูนย์สหภาพ พม่าศึกษา (Center of Myanmar Study) มีสมาชิก 25 คน ได้จัด Forum และกำลังขยายงาน)

---

### เรื่องที่ 3 เส้นทางการพัฒนา มจร. ราชบุรี

(โดย รศ.ดร.สมชาย จันทรชานา รองอธิการบดี มจร. ราชบุรี)

---

- 22 ก่อนเริ่มการรายงาน รศ.ดร.สมชาย จันทรชานา ได้นำเสนอวีดีโอการเรียนการสอนและความเป็นอยู่ของนักศึกษาที่ Middlebury College รัฐ Vermont ซึ่งเป็น Residential college ที่ดีอันดับ 4 ของประเทศสหรัฐอเมริกา
- 23 โครงสร้างกายภาพของ มจร. ราชบุรี มีอาคารที่ก่อสร้างเสร็จแล้ว 5 อาคาร ได้แก่ อาคารเรียนรวม อาคารสำนักงานและหอสมุด อาคารวิจัยและปฏิบัติการวิจัย หอพัก และศูนย์กีฬา มี **Residential college (อาศรมศึกษาหรือวิศวกรรมอาศรม) 1 แห่ง** รับนักศึกษารวม 400 คน ซึ่งในอนาคตจะมี 5 Residential colleges นอกจากนี้ยังมีโรงอาหาร ห้องเรียน ห้องออกกำลังกาย ห้องพัก และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นเพื่อพัฒนาทักษะ เช่น ดนตรี กีฬา ฯลฯ
- 24 การเรียนการสอน ทั้งด้านวิชาการและการทำกิจกรรมเน้นการอยู่ร่วมกันในสังคม และกิจกรรมเสริมนอกห้องเรียน โดยจะมีการเรียนการสอนนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ชั้นปีที่ 1-2 ที่ มจร. ราชบุรี และชั้นปีที่ 3-4 เรียนที่ มจร. บางมด รายวิชาที่เรียนใน 2 ปีแรกเป็นวิชาพื้นฐานทางวิศวกรรมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ (คณิตศาสตร์ ฟิสิกส์ เคมี) และกลุ่มวิชา **General Education** เป็นระบบ **Module** โดยจัดรายวิชาที่มีเนื้อหาใกล้เคียงกันใน Module เดียวกัน ตามรูปแบบการสอนของ Oxbridge เป็นแนวทางในการบริหารจัดการ
- 25 ตารางสอนของนักศึกษาทุกวันพุธเป็นกลุ่มวิชา **General Education** และกิจกรรมนอกห้องเรียน สำหรับตารางการใช้ชีวิตของนักศึกษา ในตอนเย็นของทุกวันจะเป็นกิจกรรมต่าง ๆ เช่น กีฬา วันศุกร์จะไปดูดนตรี ดูคอนเสิร์ต ในเวลา 1 เดือนจะเป็นการเรียนการสอน 3 สัปดาห์และหยุด 1 สัปดาห์ให้ทบทวนบทเรียน มีการบ้านต้องมาอภิปรายและส่งงาน และช่วงเดือนแรกของการศึกษาจะไม่อนุญาตให้กลับบ้านเพื่อให้อยู่ร่วมกันและเข้ากันได้อย่างรวดเร็ว
- 26 ที่ผ่านมา มจร. ราชบุรี ได้พัฒนาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา **HTAI Program (Heritage, Technology, Arts and Innovation)** ซึ่งเป็นโปรแกรมที่รวมเทคโนโลยี ศิลปะ และนวัตกรรมเข้าด้วยกัน สำหรับในระดับปริญญาตรีจะจัดการเรียนการสอนและการวิจัยที่ผสมผสานชีววิทยากับวิศวกรรมศาสตร์เป็นนวัตกรรมเช่นกัน เช่น ตัวอย่างของน้ำที่ไม่เกาะบนใบบัว นักชีววิทยาศึกษาพบว่าผิวบนใบบัวไม่เรียบเป็นปุ่ม ทำให้เกิดแรงตึงผิวของน้ำ และน้ำพัดพาความสกปรกไปได้ด้วย เป็นการรักษาความสะอาดได้ด้วยตัวเอง ด้านวิศวกรรมศาสตร์มีการทำแบบจำลอง Lotus effect simulation เกิดนวัตกรรมฟิล์มบางติดกระจกที่ไม่ต้องทำความสะอาด เพราะทำความสะอาดตัวเองได้ และตัวอย่างอื่นๆ เช่น งานวิจัย Super glue ซึ่งได้จากการศึกษาเท้าตุ๊กแกที่มีขนระดับนาโนมีจุดสัมผัสกันมากทำให้

มีแรงยึดเหนี่ยวมาก ประเทศซิมบับเวที่แอฟริกาสร้างอาคารประหยัดพลังงานมีการระบายอากาศของอาคารแบบจอมปลวก อาคารที่กรุงลอนดอนออกแบบตามฟองน้ำทะเลที่สามารถต้านแผ่นดินไหวได้ รถรุ่นใหม่ของ Mercedes Benz ที่ใช้หลักพลศาสตร์ของปลาปักเป้า รถไฟความเร็วสูงของญี่ปุ่นเลียนแบบปากของนกอินทรี Kingfisher สีสรบนหน้าจอโทรศัพท์มือถือและเครื่องคอมพิวเตอร์ใช้หลักการหักเหของแสงและการดูดแสงในการมองเห็นสีของปีกผีเสื้อ ยางรถยนต์ที่ใช้โครงสร้างของรังผึ้งที่วิ่งแล้วไม่ร้อน ถูกยิงก็ยังไม่พังได้ และการใช้กล้อง Schlieren photograph ที่ทำให้เห็นภาพที่มนุษย์ไม่สามารถเห็นด้วยตาเปล่า

- 27 ดร.ทศพร ทองเที่ยง ได้กล่าวถึง มจร. ราชบุรี กับการพัฒนาชุมชน สังคม และเศรษฐกิจ ว่า มจร. มีพื้นฐานการทำงานในพื้นที่ที่ยาวนาน มีประสบการณ์การทำงานกับชุมชน ผู้ผลิต และผู้ประกอบการ ทั้งด้านงานวิจัย บริการวิชาการ และการถ่ายทอดเทคโนโลยี เป็นกลไกให้เกิดการเรียนรู้ ทำงานร่วมกันได้ ด้วยเทคโนโลยีเป็นหลัก เช่น เทคโนโลยีชีวภาพ การจัดการน้ำ มีการจัดการความรู้เผยแพร่และใช้ได้ มีการทำการตลาด ทำให้ชุมชนมีสัมมาชีพ มีรายได้ จากฐานของงาน มีการเรียนรู้ต่อเนื่องพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน เช่น เรื่องผึ้ง มีการศึกษาพฤติกรรม ความหลากหลาย ขยายสายพันธุ์ การอนุรักษ์ การสร้างผลิตภัณฑ์ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศเพื่อให้ความรู้ที่ Bee Park ซึ่งจะทำให้เรื่องผึ้งโด่งดังกว่าเรื่องแกะ และความรู้เรื่องเทคโนโลยีชีวภาพในโครงการเห็ดมูลค่าสูง จังหวัดราชบุรีผลิตเห็ดมากที่สุดในประเทศ เป็นเห็ดเมืองร้อน อยู่ในโรงเรือน อาศัยสภาพแวดล้อม ไม่สามารถควบคุมได้ จึงได้ส่งเสริมการเรียนรู้เห็ดและเชื้อรา การเก็บ การรักษา ทำให้ชุมชนมีอาชีพเกิดรายได้ มีความชัดเจนในการดำเนินการและทำให้ มจร. ราชบุรี เป็นที่รู้จัก

ประเด็นความคิดเห็นจากที่ประชุมเรื่อง “เส้นทางการพัฒนา มจร. ราชบุรี”

- 28 มจร. ราชบุรี ต้องพร้อม ต้องลงทุน มีอุปกรณ์พื้นฐานจำเป็น โดยเฉพาะระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ต้องไม่ทำให้ มจร. ราชบุรีอยู่ห่างไกล โดยมหาวิทยาลัยได้ตั้งเป้าหมายให้ มจร. ราชบุรีเป็น e-University ใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศให้มีการเชื่อมโยงติดต่อสื่อสารไร้พรมแดนกับบางมด และบางขุนเทียน ใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอนที่ไม่ต้องเดินทางไปทุกครั้ง อาจส่งสัญญาณการสอนจากต่างประเทศก็ได้ เพื่อไม่ต้องออกไปข้างนอก แต่สามารถรู้โลกภายนอก หาข้อมูลได้ และทำให้ไม่เหงาเกินไป เช่น มีภาพยนตร์ รายการโทรทัศน์ ด้านกีฬา ต้องมีผู้ช่วยสอนให้เล่นได้ดีมีมาตรฐานเป็นระบบ ใช้ประโยชน์ในการฝึกนักศึกษาได้ มหาวิทยาลัยพร้อมที่จะลงทุน และพยายามนำ Technical knowhow ในพื้นที่มาใช้ให้เป็นประโยชน์ เป็นห้องเรียนและห้องทดลองได้ เช่น การจัดการน้ำ การจัดการขยะ



- 29 ประเด็นที่ต้องคำนึงถึงคือการมีโรงพยาบาลและโรงเรียนของบุตรบริเวณใกล้เคียง ต้องดูแลสุขภาพของอาจารย์พนักงานนักศึกษาทุกคน สำหรับวิธีการประเมินผลงานและการขอตำแหน่งวิชาการของบุคลากร มจร. ราชบุรี มีความก้าวหน้าทางวิชาการได้เช่นกันในมิติอื่นๆ ที่มากขึ้น ตามบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของอาจารย์ เพราะแนวทางการทำงานและระบบการเรียนการสอน การวิจัยที่ มจร. ราชบุรีมีความแตกต่าง ที่เน้นการพัฒนาการเรียนรู้นวัตกรรมทางเทคโนโลยีและวิศวกรรมศาสตร์ และการทำวิจัยที่สร้างองค์ความรู้และเกิดผลกระทบต่อเศรษฐกิจสังคม
- 30 การสอนแบบ **Liberal arts** ที่ มจร. ราชบุรี ไม่ใช่สอนเป็นวิชา แต่เป็นแนวทางที่ทำให้คนมีความกว้างเชิงความคิด มีความฉลาดทางความคิด เกิดความรู้ จึงต้องเน้นกลุ่มวิชา General Education และเสริมด้วยกลุ่มวิชาวิศวกรรมศาสตร์พื้นฐาน ที่ไม่ได้ประเมินผลการศึกษาด้วยคะแนนหรือการสอบ จำเป็นต้องปรับอาจารย์ผู้สอนเป็นสำคัญ ซึ่ง มจร. ราชบุรีเป็นพื้นที่ใหม่ ต้องดำเนินการด้วยวิธีใหม่ให้ก้าวหน้าทันสมัย นอกจากนี้ มจร. ราชบุรี จะต้องเห็นผู้เล่นกว้างขึ้น ไม่ทำงานคนเดียว ต้องมองออกไปพื้นที่ข้างเคียง ควรทำงานร่วมกับมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึงในมิติที่อยู่ใกล้เคียง เล่นบทบาทในการพัฒนาอุดมศึกษาราชบุรีไปด้วยกัน โดยอาจทำโครงการร่วมกันได้ แต่ไม่ได้ดำเนินการซ้ำซ้อนกัน ทั้งนี้ต้องเรียนเชิญ รศ.ดร.คุณหญิงสุมณฑา พรหมบุญ เป็นที่ปรึกษาเรื่องหลักสูตร
- 31 การศึกษาแบบ **Liberal arts** ต้องทำความเข้าใจให้ตรงกันว่าไม่ใช่หลักสูตร ไม่มีวิชาเอก แต่เป็นปรัชญาการเรียนรู้ ปรัชญาการสร้างนักปราชญ์ เป็นปรัชญาการพัฒนาคน วิศวกรก็สามารถสอน Liberal arts ได้พร้อมกับการสอนวิศวกรรมศาสตร์ โดยสร้างแรงบันดาลใจ ทำให้มีความรอบรู้ (**Broad based**) สอนให้คิดเชื่อมโยงสิ่งอื่นในโลก โดยหลักๆ แล้วมีองค์ประกอบคือ
- 1) **Communication and Learning Skills** : ภาษาและเทคโนโลยีที่ใช้ในการสื่อสารถึงขั้นสามารถวิเคราะห์และสังเคราะห์สร้างสรรค์ได้
  - 2) **Arts appreciation** : สร้างความสุนทรีย์ด้านศิลปะ ดนตรี และสร้างแรงบันดาลใจ เป็นเรื่องศิลปะกับความงาม พาไปดูดนตรี เชิญคนสอนวรรณคดีเก่ง เชิญศิลปินแห่งชาติมาคุยกับนักศึกษาเพื่อให้เกิดแรงบันดาลใจ ไม่ใช่ให้เล่นดนตรีเป็น
  - 3) **Good Global and Local Citizen** : ประวัติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ สังคมวิทยา ปรัชญา
  - 4) **Environmental Awareness** ความตระหนักใส่ใจต่อสิ่งแวดล้อม : ภูมิศาสตร์ สิ่งแวดล้อม
  - 5) **Character Building** : อาจเป็นกิจกรรมทั้งในและนอกห้องเรียน ที่ฝึกทักษะการทำงานเป็นทีม สร้างจิตอาสา มีสุขภาพกายและใจที่ดี ซึ่งฝึกได้ดีใน Residential College

- 32 มหาวิทยาลัยต้องมีกลไกสร้างสังคมนักศึกษาให้ช่วยดูแลกันเองได้ ต้องพัฒนาในเชิงสังคม นักศึกษา มจร. ราชบุรี ที่อยู่ใน Residential college ต้องไม่แปลกแยกกับชุมชน ต้องมีส่วนร่วมในการพัฒนา ท้องที่ ไม่สร้างคนให้ลอยจากพื้นที่และชุมชน
- 33 การแลกเปลี่ยนนักศึกษา (Exchange program) กับมหาวิทยาลัยในต่างประเทศ จะทำให้ นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน แต่มีค่าใช้จ่ายที่นักศึกษาต้องรับผิดชอบเอง มหาวิทยาลัยเพียง จัดโปรแกรมให้สะดวกขึ้น อาจมีทุนสนับสนุนบ้าง รวมถึงการสร้างความร่วมมือประสานโครงการกับ ต่างประเทศ เช่น ประเทศไต้หวันมีทุนการศึกษาพร้อมรับนักศึกษามหาวิทยาลัยไปช่วยทำบทความและ วิจัย ประเทศมาเลเซียอยากได้อาจารย์จากต่างประเทศไปสอนวิทยานิพนธ์ปริญญาเอก เป็นต้น
- 34 มจร. ราชบุรียินดีให้ทุกคณะเข้ามาช่วย คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบได้ใช้พื้นที่ ราชบุรีเป็นประโยชน์กับหลักสูตรของคณะโดยดำเนินการทำวิจัยวิถีชีวิตพื้นที่ในราชบุรีแล้ว ในอนาคต อาจมีหลักสูตรสถาปัตยกรรมท้องถิ่น สถาปนิกชุมชน อาจส่งนักศึกษาไป มจร. ราชบุรีในวันศุกร์- อาทิตย์ และมีการปรับหลักสูตรที่บางขุนเทียนในกรอบ Sustainability design in green environment and culture หากมีความชัดเจนจะไปร่วมกับ มจร. ราชบุรีต่อไป ซึ่งที่ประชุมขอให้คณะสถาปัตยกรรม ศาสตร์ฯ ช่วยออกแบบและบำรุงรักษา มจร. ราชบุรี ให้เป็น **Green & Clean University** ด้วย ในขณะที่ มจร. บางขุนเทียนเริ่มทำจากน้ำ มจร. ราชบุรีเริ่มทำจากป่า จะใช้หลักการเดียวกันไม่ได้ เป็น เรื่องท้าทาย ขอให้คณะช่วยดูอย่างใกล้ชิด เช่น มีการคุยกันก่อนตัดต้นไม้ เพราะต้นไม้โตช้า ให้เก็บป่า พื้นฟูให้สมบูรณ์ ทำให้เป็นพื้นที่สีเขียว และส่งเสริมให้เป็นมหาวิทยาลัยสีขาว โดยที่สภา มหาวิทยาลัยได้อนุมัติให้จัดซื้อที่ดินเพิ่มเติมแล้ว ขอให้ออกแบบและปรับเปลี่ยนผังพื้นที่ให้ดีกว่ารักษา สภาพแวดล้อมรอบมหาวิทยาลัย ต้องมีมาตรการควบคุมดูแลป้องกันพื้นที่ภายนอกที่จะแทรกเข้ามาให้ พ้นจากอบายมุข สิ่งที่ได้คือการสร้างอาชีพให้กับคนรอบวิทยาเขตร่วมเป็นสมาชิกมากที่สุด ประกอบอาชีพที่มั่นใจในคุณภาพสินค้าบริการสำหรับบุคลากรและนักศึกษา
- 35 การที่สภามหาวิทยาลัยได้อนุมัติเงินอุดหนุนซื้อที่ดินเพิ่มเติมที่ มจร. ราชบุรี ขอให้คณะบดีคณะ สถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบจัดทำแผนแม่บท (Master plan) การใช้ประโยชน์ในที่ดิน ให้เต็มที่ และเสนอแผนการใช้ที่ดินซื้อใหม่เพิ่มเติม เนื่องจากการใช้เงินสะสมของมหาวิทยาลัย เป็นความมั่นคงของมหาวิทยาลัย จึงขอเป็นการที่มหาวิทยาลัยออกเงินล่วงหน้าให้ก่อน (Endowment fund) โดยไม่คิดดอกเบี้ย มจร. ราชบุรีต้องใช้ที่ดินให้เกิดประโยชน์เชิงพาณิชย์แล้ว ใช้เงินคืนมหาวิทยาลัยภายหลัง เพื่อทำให้เงินสะสมของมหาวิทยาลัยไม่ลดลง
- 36 มหาวิทยาลัยเห็นความสำคัญของการดูแลบุคลากร มจร. ราชบุรี แม้อนาคตของ มจร. ราชบุรี ใน ระยะยาว เช่น โครงสร้างการทำงานและความเป็นอยู่ที่ราชบุรี ยังไม่สามารถกำหนดได้ทั้งหมด แต่ต้อง ได้รับการพัฒนาแน่นอน เมื่อทำสิ่งใหม่ย่อมมีความเปลี่ยนแปลงและแตกต่าง ด้วยหลักการ

บริหารงานบุคคล บุคลากรควรมีศรัทธาในผู้บริหาร เหมือนในอดีตที่ มจร. บางมดได้จัดทำหลักสูตรปริญญาโทครั้งแรกในปี 2520 โดยมีศรัทธาต่อ ศ.ดร.ปรีดา วิบูลย์สวัสดิ์ ที่เชื่อว่าทำได้และช่วยกันทำ หรือการเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐและการสร้าง มจร. บางขุนเทียนที่เกิดขึ้นได้เพราะศรัทธาที่มีต่อ รศ.ดร.หริส สูตะบุตร การเป็น มจร. ราชบุรี ควรมีลักษณะดังกล่าว มหาวิทยาลัยได้ลงทุนไปแล้วเป็นพันล้านบาท จึงต้องเชื่อในสิ่งที่ทำไปข้างหน้าและอาศัยการคิดไปด้วยกัน ขอให้คนทำงานมาบอกให้ฟังว่าควรทำอย่างไร เรากำลังทำประวัติศาสตร์ ขอให้ตื่นต้นกับการสร้างประวัติศาสตร์ มีการเชื่อมระหว่างผู้นำและผู้ปฏิบัติ ซึ่งเชื่อว่าสามารถไปได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสภามหาวิทยาลัยได้ให้คำมั่นสัญญาและกำหนดหลักการไว้ชัดเจนแล้วว่าต้องการให้ มจร. ทุกแห่งมีความก้าวหน้าเหมือนกันหมด รวมถึงการพัฒนา มจร. ราชบุรี ที่ได้รับการสนับสนุนจากสภามหาวิทยาลัยเต็มที่ แต่ตอบไม่ได้ในคำถามระยะยาวว่า ราชบุรีจะเหมือนบางมดหรือไม่ ทุกคนต้องทำและช่วยกันทำให้เจริญเข้มแข็งก้าวหน้า ทำให้เป็นมหาวิทยาลัยแห่งภาคตะวันตก (Western university)

- 37 มจร. ราชบุรีจะมี **Steering committee** ซึ่งมีกรรมการจากสภามหาวิทยาลัยไปช่วยในการหาทุน จัดสรรทรัพยากรเพิ่มเติม และกำกับนโยบายด้านบริหารตามแนวความคิดของการเป็นมหาวิทยาลัยภูมิภาคที่จะช่วยชุมชนครอบคลุมภูมิภาคตะวันตกตั้งแต่จังหวัดราชบุรี เพชรบุรี กาญจนบุรี นครปฐม และประจวบคีรีขันธ์ จะทำให้มีผู้มาช่วยสนับสนุนกิจการของมหาวิทยาลัยกว้างขวางขึ้น
- 38 การบัญญัติศัพท์โดยราชบัณฑิตยสถาน คำว่า “Residential college” เป็น “อาศรมศึกษา” หรือ “วิศวกรรมอาศรม” อาจทำให้เกิดความคลาดเคลื่อนในการเรียกชื่อได้ ขอให้ใช้คำว่า “**Residential College**” ทับศัพท์แทน

ท่านนายกสภามหาวิทยาลัยกล่าวว่าการประชุม *Retreat* ครั้งนี้ครอบคลุมดีมาก ได้ความรู้ได้ประโยชน์ และได้ความเห็นหลากหลายในเรื่อง *Internationalization* และ มจร. ราชบุรี หวังว่าจะเป็นประโยชน์ต่อผู้รับผิดชอบดำเนินการต่อไป และขอขอบคุณที่มาร่วมระดมสมองครั้งนี้ ขอขอบคุณฝ่ายเลขานุการที่อำนวยความสะดวกและช่วยทำบันทึกได้ดี